

Annie Spafford:

Blev en tragedi för nåsborna

NÅS (DD). På onsdagen var pastorn och författaren Wiktor Norin huvudperson i Nås. I egenskap av 1986 års Ingmarstipendiet fick han dels framtråda i Nås kyrkan vid den speciella stipendiehögtiden, dels fick han motta stipendiet i samband med onsdagskvällen föreställning av Ingmarsspelen. Han var också en av huvudpersonerna vid den forskardag kring utvandringen från Nås som hölls i församlingsgården.

Wiktor Norin ägnade sig speciellt åt två kvinnor, Selma Lagerlöf förstås men också mrs Annie Spafford, vars karaktär han beskrivit i två böcker.

Tragiskt öde

Deltagarna i forskardagen fick sig nu till livs en omfattande beskrivning av mrs Spaffords levnadsöde

som innehöll som mycken tragik. Den norskfödde kvinnan flyttade med föräldrarna till Amerika men blev tidigt föräldralös. Hon hamnade i femtonårsåldern bland presbyterianer i Chicago, där hon träffade advokaten Spafford som hand kvintoytce. Efter tre år gifte de sig båda, fick fyra flickor och upplevde kriget och branden i Chicago där de gjorde stora humanitära insatser. Makarna planerade efteråt en rekreationsresa till Europa, maken fick förhinder och kunde inte följa med övriga familjen. Fartyget kolliderade och sjönk och parets fyra döttrar följde med i djupet.

Guds straff

Åter i Chicago födde paret en son, som emellertid dog, vilket enligt församlingsmedlemmarna i Chicago var ett Guds straff. En uppfattning som Spaffords inte delade, därför lämnade man församlingen och bildade en ny grupp, där tanken på Jerusalem föddes, man för dit för att vänta på Jesu återkomst, American colony bildades.

I Chicago träffade mrs Spafford Henrik Larsson, som ledde en svensk grupp och som fångades av hennes utstrålning. Gruppen beslöt att ansluta sig till kolonin.

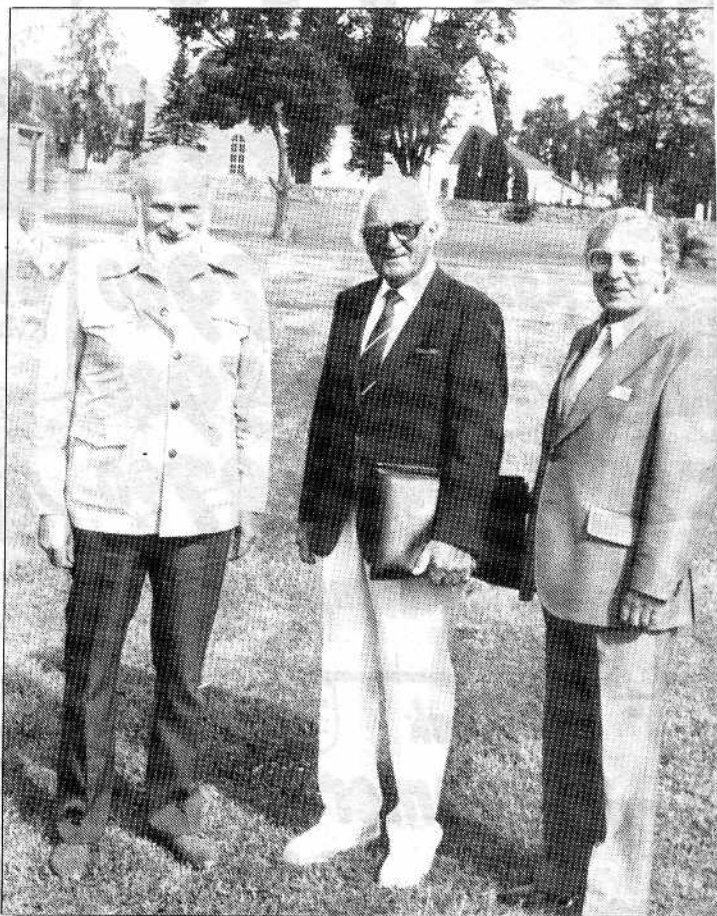
Förbud mot sex

Trots att hon införde giftermålsförbud, förbud mot sex mellan makar och att helbrägdagörelse skulle ersätta läkarhjälp var hon inte den "satkärring" som nåsborna gjort henne till. Men hon var dock den som bestämde och restriktionerna ställde till problem, blev nästa en tragedi för nåsborna, som hade tron på Jerusalem som en idyll, där alla i ett andligt lyckotillstånd utan fattigdom väntade på Jesu återkomst.

I talet i kyrkan återkom Norin till detta, hur förbunden slet sönder många band, krossade drömmar och skapade vanmakt hon väckelsens folk. Han sade sig inte vara säker på att Selma Lagerlöf i sin briljanta roman Jerusalem förstod vilken tragik den begåvade och viljestarka Annie Spafford förorsakade.

Storslagen roman

Dalfolket lät sig inte nedslås, trots att Jesus lät vänta på sig. I väntan på den stora händelsen började man snickra, sy, väva och fiska, man hjälpte fattiga judar och araber, inbjöd till gemensamma sammankomster. Norin hyllade också

Ingmarstipendiaten Wiktor Norin, i mitten, blev onsdagens medelpunkt i Nås, här tillsammans med Birger Lidström från stipendiekommittén och Backa Birger Eriksson, Ingmarsspelen ordförande.

Selma Lagerlöf som berättarska, beskrev Jerusalem som den mest storslagna roman vår litteratur känner.

Mycket folk kom till kyrkan i Nås där också hembygdskören och spelmännen medverkade. Forskardagen samlade ett 30-tal, som också fick titta på utställningen kring Ingmarsspelen och se på video-TV om Ingmarsspelen. Bland dessa återfanns Ingmarstipendiaten från 1974 Ivar Holmén, "Reser-Herman" Jakobsson — kosmopiloten som bl a vistas i nåskolonin i Jerusalem — Birgitta Dandanell från länsmuséet och Vansbro kultur-nämndes ordförande Gunnar Lindholm, som informerade om planerna på ett Ingmarsspelsrum i Nås medborgarhus.

INGE FRANSSON

1 år är det Gertruds spel

Stabbdansen går för det blivande paret Ingmar och Gertrud med Pär Lindholm och Anna Eiding i rollerna.

NÅS (DD). Ingmarsspelen är snarare Gertruds spel. Åtminstone kändes det så efter lördagseftermiddagens premiär på Storänget. Anna Eiding Gertrud var en upplevelse. Hon gör en perfekt balansgång mellan det ungflicksljuva och de starka krafter hon utsätts för. Rakt igenom behåller hon sin naturlighet.

1 200 människor upplevde premiären. Premiärpubliken var större än på år och dag. Den 28:e upplagan av Ingmarsspelen började alltså bra även om regnet hängde i luften.

Spelets dramatik grep tag i publiken men greppet kopplade Anna Eiding. Hon har ett par proffsår bakom sig i Norrköping men här rötterna i Nås och har tidigare haft andra uppgifter i spelet. Rollen som Gertrud delar hon med Inger Sandin. Eiding spelar de fem första kvällarna och sedan fortsätter Sandin. Det är bara att hoppas på en god fortsättning.

Eiding, som liksom efterträdaren är ny i Gertrud-rollen, visade upp ett briljant spel. Fräckt och utmanande. Motspelaren Pär Lindholm i rollen som Ingmar Ingmarsson, gjorde däremot ett diffust intryck. Lindholm, som går på Statens Scenskola, hade vid premiären ett stycke kvar in i rollen. Men sedan detta skrevs har spelet framförts ytterligare ett par gånger och mycket kan ha hänt!

Desto skarpare i konturerna var Leif Liljeroth som Hellgun. Med tyngd och myndighet ger han rollen fast karaktär. Liljeroths Hellgun är en kontrast till allmogen i Nås. Som Liljeroth också svarat för regin kan han ta åt sig av premiärpublikens slutapplåd. För på det hela taget är det ett mycket välgjort verk. Den stora skaran av amatörer har av allt att döma getts klara och snäva riktlinjer som de förvaltar väl. Där finns inga onödiga utsvävningar.

Det är 90 år sedan de 37 nåsborna utvandrade till Jerusalem. Selma Lagerlöf skrev om upprottet från moderjorden vid Västerdalälven. Rune Lindström gjorde stor dramatik av det hela. Storänget i Nås står med den vackraste av friluftsscener, med älven i fonden. Ingmarsspelen har alla förutsättningar och tar till vara dem.

Av de störningar som förevarit i Föreningen Ingmarsspels styrelse märks inget. Den sceniska framställningen är helgjuten. Nåsborna sluter upp kring sitt spel.

Bra gjort, Joe!

Vid sidan av de tre proffsen på scenen lyser Joe Lind och Kickan Er-

kers klarast. Joe Lind, som är 86 år gammal, gör sin Stark Ingmar med säkerhet och gammelmansförnuft. Lind har visserligen svårt att gå men det han inte klarar med benen gör han med huvudet.

Kickan Erkers, från Björborevyn, är handfast och uttrycksfull som Karin Ingmarsdotter. Per-Olof Hindén, också han från Björborevyn, gör sin Hök Mats utan större åthävor. Klurigheten i gubben kommer inte riktigt fram. Pel-Ola Björklund spelar sin Hök Gabriel med balans och rättframhet. Malte Enmalms Tims Halvar Halvarsson är enkel i sitt uttryckssätt. Må-

hända en aning för vardaglig för att riktigt ge färg åt rollen.

Spelets folkdansare, statister och körsångare ger liv och rörelse åt gårdstunet utanför timmerbyggnaderna. Mångfalden är ett plus! Ingmarsspelen är ett passionsspel med kärlek och upprott som ingredienser. Där finns starka scener som fångar publiken men där finns också en underbar scen som inte kan förbigås. Nämligen Ingmars dröm om ett eget hus för sin Gertrud. Den scenen kan inte beskrivas, den måste ses!

Text: ROLAND PETTERSSON
Foto: MAJGOR NILSSON

